

zaveda, da je suženstvo še davno minilo. Najrajši bi imel bič, da bi kot birič nekdanjih roparskih vitezov udrihal po ubogih izsesanih delavcih. Ker so v tovarni večinoma ženske in slabotni fantiči, si ne morejo pomagati; če se kdo pritoži, je takoj odpuščen iz službe. Zato se obrnemo na javnost da zve, kakšen trinog je V. Ker je tovarna pod državnim nadzorstvom, prosimo, da oblasti nadzornika pouče, naj z ljudmi ravna po človeško, ne po živinsko. Pomisli naj, da je tudi on bil nekdanj navaden delavec tovarne. Dela se v tovarni v akordu, pri katerem nekateri delavci in delavke zaslužijo na 12 dni po 500 kron med tem ko dobe drugi delavci, pri istem delu, v istem času, samo dnevne plače na uro 75—80 v, torej na 12 dni skupno 110—140 K z draginjsko doklado vred. Vsakdo razvidi, da to ni pravica in da zaslužimo več.

Maturanti srednjih šol v učiteljsko službo. Zaradi občutnega pomanjkanja učiteljstva ljudskih šol se nameravajo pritegniti v učiteljsko službovanje maturanti gimnazij, realnih gimnazij in realk. Zato se priredita tekom počitnic posebne tečaja v Ljubljani in v Mariboru. Reflektanti naj se z zrelostnim izpričevalom in posebnim priporočilom svojega ravnateljstva zaradi daljnih informacij pisмено ali osebno zglase na ravnateljstvu državnega učiteljstva v Ljubljani ali v Mariboru, kjer pač nameravajo obiskovati tečaj.

Od Save. (Meščanska šola, društvene in politično življenje v Krškem.) Meščanska šola za dečke in deklice v Krškem je postala slovenska in dobila je značaj nižje srednje šole. Bila je 40 let nemška; imela je značaj višje ljudske šole. Ker so bili pa učenci in učitelji Slovenci in učitelji dobri pedagogi in domoljubi, je bila šola že do zdaj prekorišten zavod, ki je učil sicer v veliki meri nemško a ni ponemčeval, marveč vzgojeval v Slovenskem duhu. Zdaj pa bode zavod uspeval vsestransko, ne samo v pravem narodnem duhu, ampak bode stal v strokovnem obziru na višjem stališču. Absolventi sedanje 4 razredne Slovenske meščanske šole bodo namreč prestopili naravnost na učiteljska in menda tudi v višje srednje šole, ne da bi se morali podvreči vsprejemnim izpitom. — Društveno življenje postaja v novi dobi živahnejše. Sokol telovadi, prireja igre (Martin Smola) in izlete, podpira ga godbeni orhester z lepimi koncerti. Čitalnica razpolaga z obilnim številom časopisov in bogato knjižnico. Kmetijska podružnica nabavlja kmetom poljedelske potrebščine v obilni meri, n. p. galico, otrobe itd. Politično življenje je mirno. Inteligenca se veseli sedanjih političnih razmer, jih razlaga in hvali kmetom, ki jih radi poslušajo. Boljševikov pri nas in v okolici ni več. Le pred mesecem dni ali kaj so se še nekateri mladi rezervisti branili iti k orožnim vajam in se se nekoliko upirali orožnikom. Nekaj dni so se zbirali na polju v neki vasi, in zaznesla se je bila govorica, da so nameravali neko noč Krčane napasti. Toda nič se ni zgodilo. Pri nas je torej „mirna Bosna.“

Slab most. Na okrajni cesti v Mostečnem, ki pelje v Poljčane, je do 15. metrov dolg most. Ta pa je v takem stanju, da nosi še komaj 400 kil. Za Boga! Na okrajni cesti, kjer je toliko prometa, se torej nahaja most, ki niti težke krave ne prenese to je pa že preveč malomarnosti. Zgodi se lahko velika nesreča. Opozarjamo okrajni zastop v Slov. Bistrici, da most zapre in nemudoma popravi.

V Trnovcah v Slov. Bistriškem okraju je toča prejšnji teden tako pobila, da je zmlatila vse klasje in drugo bilje. Škoda je ogromna.

Sv. Bolfenk v Hal. (Nesreča.) V ponedeljek, dne 7. julija t. l. je na strmi nezavarovani občinski cesti gnal I. I. v telege zapreženih par težkih volov. Enemu volu se je spodrsnilo in oba vola sta se zvrnila in kotala v globočino, raztrgala telege ter končno obležala na dnu v grabi. En vol se je ubil, medtem ko je drugi dobil le lahke telesne poškodbe. Prizor je bil strašen. Dotični posestnik trpi veliko škodo, ker je zgubil eno vprežno živinče, ki ga ne more nadomestiti.

Ker se je na dotičnem nevarnem mestu zgodilo že več nesreč. naj se ukaže občanom, da zavarujejo cesto na dotičnem mestu z ograjo.

Vinogradi kažejo letos veliko slabši nastavek grozdja, kakor lansko leto. Sedaj so vinogradi v polnem cvetju. Dež jim je toliko škodoval, da se je na več mestih prikazala peronospora. Viharji zadnjega tedna so polomili bilke, kjer ni bilo zvezano. V vseh vinogradih se v tem tednu drugokrat škropi. Ako ne bo peronospora hujše napadla in nastopil plesnivec ter ako nas Bog obvaruje toče, bode letos še vedno toliko branja, da bode doseglo leto 1917, seveda dobrota ne more biti ista.

Na Pragerskem je odslovljena nemškutarška tobačna prodajalka. Trafika se je podelila vdovi Brenčič, katere mož se je ponesrečil S tem se je storilo spet dobro delo več. Sedaj bo tudi red v trafiki pa ne kakor prej, ko so sami nemčurji in protežiranci trafikantinj dobili duhan, drugi pa ničesar.

Društvene vesti.

Ptujsko pevsko društvo priredi dne 20. t. m. zaključni koncert svojega XXXV. društvenega leta v prostorih Narodnega doma. Začetek ob 16. uri (4. uri popoldne). Sodeluje ptujška mestna godba K obili udeležbi vabi vse cc. prijateljice in prijatelje petja pripravljalni odbor.

Poziv. V svrhu proslave prvega krstnega slavlja našega kralja-junaka, voditelja borbe za našo slobodo, pozivljam vse brate in sestre članstva in naraščaja, da se zbero točno in polnoštevilno v telovadnici v petek ob 20. uri (8. zvečer) in v soboto ob pol 9. uri. Kdor more, prinese v petek lampijon in svečo seboj. Zdravo! Načelnik.

Na Pragerskem se je dne 6. julija t. l. ustanovila Podružnica Zveze jugoslovanskih železničarjev. Ustanovni občni zbor je sklical železničar Anton Vivod; shodu je predsedoval postajenačelnik Jeras Jako, poučno in v jednatih besedah sta govorila delegata Z. J. Ž. Rupnik in Jarh. Shod je bil jako dobro obiskan, ter je pokazal, da je bilo na Pragerskem treba podružnice, da se tako zapre pot pogubni internacionali in dela res narodno in železničarjem v korist. Za predsednika se je izvolil tovariš A. Vivod, v odbor pa Edmund Sila, Josip Bračko, Prinčič, Badjura, Lemut ml., Cafuta in Brajnik. Predsednik je sklenil zborovanje z besedami: Kot ljubitelj svojega teptanega naroda, ki je bil stoletja pod nemškim jarmom in priklonjen na steber nemškemu mostu do Adrije, prosim vse navzoče, da delujete za ustanovljeno podružnico z vsemi močmi, se je oklenete in podpirate — ter tako koristite sebi in celemu narodu! Želimo, da se novoustanovljena Podružnica Z. J. Ž. krepko razvija in doseže vse svoje cilje!

Čitalnica za Rogatec in okolico priredi v nedeljo, 13. julija t. l. ob 1/2 16. uri (1/4. popoldne) na vrtu g. Em. Supanca v Rogatcu veliko vrtno veselico. Polnoštevilni pevski zbor nam bo zapel več lepih narodnih pesmi. Domači igralci pa nam bodo zaigrali priljubljeno narodno igro „Tri sestre.“ Po igri prosta zabava, šajjiva pošta i. t. d. Za židano voljo bodo skrbeli godci. Jugoslovani! Pohitite vsi, ki se hočete pošteno in prijetno zabavati, prihodnjo nedeljo na veselico; saj je to prva po tej grozni in strašni svetovni vojni! Opomba: Vslučaju slabega vremena, se vrši veselica teden pozneje. Odbor.

C. M. Združena odbora ženske in moške podružnice Ciril-Methodove družbe v Ptujju se najprisrčneje zahvaljujeta vsem, ki so na katerikoli način blagohotno in nesibično pomagali pri prireditvi Ciril-Methodovega kresa z željo, da ostanejo prekorištni družbi jednako naklonjeni i v lepši bodočnosti.

Vsem narodnim društvom v Ptujju. Vabimo odbore vseh tukajšnjih narodnih društev k razgovoru o Sokolskem zletu v Ptujju v Narodni dom za soboto dne 12. t. m. ob pol 20. uri. Odbor Sokola.

Najnovejše vesti.

Italijanski napad. Glasom zadnjih poročil so napadli v Reki Italijani na tolovajski način Francoze in Slovane. Prišlo je do burnih krvavih izgrediv, ki so zahtevali veliko število mrtvih in ranjenih. Izgredi se ponavljajo.

Italijani nameravajo napad. Beograd, 10. julija. (izv. por. „Jugosl.“) Glasom vesti iz Pariza nameravajo Italijani napasti Jugoslovane in Francoze pri Reki.

Vprašanje odškodnine za nas ugodno rešeno. Beograd, 10. julija. (Iz p. „Jugosl.“) Iz Pariza javljajo, da je vprašanje vojnih odškodnin rešeno v našo korist. Naši ministri so v torek odpotovali iz Pariza.

Oglasi.

Invalidom bivšega pešpolka št. 87 se bodo julija meseca v drugi izplačevale enkratne podpore. Pravico do te podpore imajo oni, ki so po izvidu nadpregleda spoznani za več kot 30% invalide. Invalidi, ki v Jugoslaviji še niso bili pri nadpregledu, naj se javijo pri svojem dopolnilnem poveljstvu v svrhu zdravniške preiskave. Prošnji za podpore ima vsakdo priložiti potrdilo pristojne občine in orožniške postaje, da je brez premoženja, in podpore res potreben. Slepci, težko pohabljeni in za vsako delo nezmožni dobijo poleg podpore še posebne doklade. Podpore se bodo pošiljale le po pošti, zato naj navade vsak v prošnji svoj natančen naslov.

Prosveta.

Gostovanje članov ljubljanskega narodnega gledališča v Ptujju. V petek, 4. julija 1919 so nas posetili člani ljubljanskega narodnega gledališča pod vodstvom upravitelja drame g. Hinka Nučiča, da so nam pokazali in povedali z odra v pretresljivi igri človeškega srca najgloblje globine.

Izbrali so si dve igri, Fantekovo Za hčer in Heyermansovo Amnestijo. Diametralno nasprotni sta si deli po postanku in vsebini in vendar imata nekaj skupnega. Obe igri družita mehko nežnost z neverjetno realitiko, ki zgrabi človeka z železno pestjo. G. Nučiču gre brez dvoma palma večera. V Ptujju kaj sličnega še nismo videli. Nučič je postal velik umetnik. Sceno v Funtekovi enodejanki, kjer davi oče mačeho, podal je stako globo resničnostjo, da nam je zastajala kri.

A bolje, neprimerno bolje je izvedel pet značajev v Amnestiji. Teška naloga, toda v Nučiču je našla mojstra. Če rečemo, da so posamezniki v občinstvu krčevito plakali, smo povedali vse. To ni bila igra, to je bilo življenje, razkrito in nago življenje z vsemi strastmi in grozotami, z vso otopelo resignacijo in lahkomišelnostjo razigranostjo.

Nučiča vredna soigralka je bila g. Bukšekova v mačehi in Rakarjeva v pleskarjevi hčeri. G. Bratina je ravnatelj kaznilnice v besedi in gesti virtuožno zadel.

Občinstvo je bilo precej disciplinirano, dasi sta bili igri za večino nekaj novega in tujega. Gledališče ni bilo razprodano. Malo več brige za gostovanje ljubljanske drame bi v prihodnje nam Ptujčanom ne škodilo.

G. Nučiču in njega osebju pa prisrčno zahvalo za res jedinstveni umetniški užitek. o.

Razno.

Mečilo, katerega se vsakdo brez premisleka sme poslužiti, so Fellerjeve lagodne odvajalne, želodec okrepcajoče rabarbarske „Elsa-kroglice“. 6 škatlic 12.—kron od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 359, (Hrvaško). 6 dvojnatih ali 2 specialnih steklenic „Elsa-Fluid“ 24.—kron. Bolečine tolažeč. Omot in poštnina se računa posebej, vendar najceneje. Kolikor več se torej obenem naroči, temveč se prihrani.